

**UCHWAŁA NR 509/LIII/2021
RADY MIASTA OSTROŁĘKI**

z dnia 25 listopada 2021 r.

w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok

Na podstawie art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ostrołęki.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

**Przewodniczący Rady Miasta
Ostrołęki**

Wojciech Zarzycki

Załącznik do uchwały
Nr 509/LIII/2021
Rady Miasta Ostrołęki
z dnia 25 listopada 2021 r.
w sprawie uchwalenia Miejskiego
Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2022 rok.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 r.

Spis treści

ROZDZIAŁ I	4
1. Wstęp	4
2. Diagnoza problemów alkoholowych – wybrane zagadnienia	5
ROZDZIAŁ II	12
1. Cel główny i cele szczegółowe Programu	12
2. Zadania Programu oraz wskaźniki ich realizacji	13
Obszar 1 – Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	13
Obszar 2 – Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	15
Obszar 3 – Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.	22
Obszar 4 – Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	27
Obszar 5 – Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	28
Obszar 6 - Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej	33
ROZDZIAŁ III	34
1. Koordynator Programu	34
2. Realizatorzy Programu	34
a) Zadania Ośrodka Interwencji Kryzysowej	35
b) Zadania Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego.....	36
3. Zadania i zasady pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych..	38
4. Zasady wynagradzania członków MKRPA.....	40
5. Finansowanie zadań określonych w Programie	41
6. Postanowienie końcowe	41

ROZDZIAŁ I

1. Wstęp

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) nakłada na gminę obowiązek prowadzenia działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

Do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja ww. zadań jest prowadzona w postaci, uchwalanego corocznie, gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz w zakresie minimalizacji

szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania alkoholu. Program wyznacza obszary, w jakich będą podejmowane działania mające na celu:

- 1) ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających ze spożywania alkoholu przez mieszkańców miasta Ostrołęki,
- 2) zredukowanie zjawiska picia alkoholu i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Program stanowi część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ostrołęki na lata 2017–2023”, przyjętej uchwałą Nr 335/XLVIII/2017 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 22 czerwca 2017 r. i wpisuje się w cel operacyjny określony w Narodowym Programie Zdrowia, który obejmuje profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi. Zakłada współpracę różnych podmiotów, instytucji i osób fizycznych działających w obszarze profilaktyki uzależnień.

2. Diagnoza problemów alkoholowych – wybrane zagadnienia

Według Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) w Polsce liczbę osób uzależnionych od alkoholu szacuje się na ok. 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie – na ok. 2,5 mln. Większość osób pijących spożywa alkohol w sposób, który nie powoduje negatywnych konsekwencji dla nich i dla osób z ich otoczenia. Jednakże, kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że grupa osób najczęściej pijących, stanowiąca 9% osób konsumujących alkohol, spożywa aż 43% całego wypijanego alkoholu. Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu. Szkody spowodowane przez alkoholizm, jak i ryzykowne oraz szkodliwe spożywanie alkoholu występują w wielu wymiarach:

- jednostkowym - oddziałują negatywnie na zdrowie fizyczne i psychiczne osób pijących;
- społecznym – negatywnie oddziałują na zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodzin, przemoc w rodzinie, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, ubóstwo, bezrobocie;
- ekonomicznym – koszty leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych, systemu pomocy społecznej, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, przedwczesnej umieralności, spadek wydajności pracy.

Dlatego działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony samorządu lokalnego.

W niniejszym programie wykorzystano dane z „Diagnozy problemów społecznych Miasta Ostrołęki”, przeprowadzonej w bieżącym, tj. w 2021 roku, wśród młodzieży i osób dorosłych, przez Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji w Krakowie. Diagnoza społeczna to badanie, które ma na celu przede wszystkim zdiagnozowanie stanu społeczeństwa oraz wskazanie przyczyn obecnej sytuacji. Koncentruje się ono na zidentyfikowaniu występujących w danym regionie problemów społecznych oraz ukazaniu skali występujących lub możliwych zagrożeń. Zakres prac badawczych odnosił się do zdiagnozowania problemów takich jak: alkoholizm, narkomania, zażywanie dopalaczy, nikotynizm, przemoc w rodzinie, przemoc rówieśnicza (ang. bullying), cyberprzemoc, uzależnienia behawioralne (m. in. od komputera, telefonu, gier czy Internetu).

Problem alkoholowy to występowanie negatywnych zjawisk w konsekwencji używania przez osobę lub osoby substancji psychoaktywnej, jaką jest alkohol. Problem alkoholowy jest jednym z najpoważniejszych problemów społeczeństwa polskiego. Negatywne konsekwencje dotyczą przeważnie osób nadużywających alkoholu, jednakże odnoszą się także do osób umiarkowanie lub sporadycznie pijących i mogą obejmować zdrowotne konsekwencje picia, jak i problemy psychologiczne, egzystencjalne, wypadki, zaburzenia w zachowaniu czy pełnieniu ról społecznych. Umiarkowane picie, nadmierne picie lub sporadyczne picie to zmienne opisujące sposób picia.

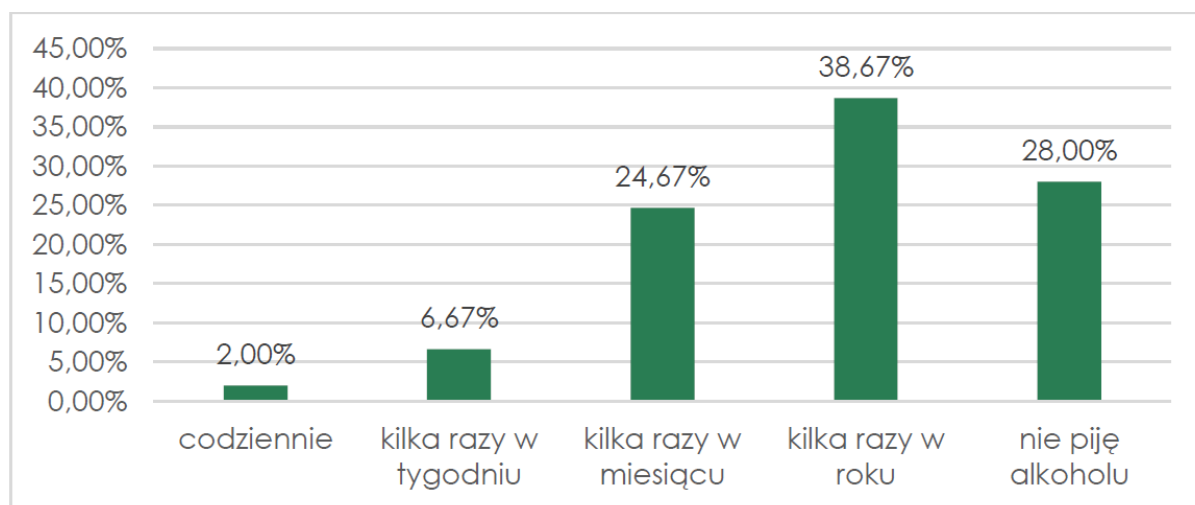
Ryzykowne spożywanie alkoholu to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i łącznie w określonym czasie), niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony.

Picie szkodliwe to taki wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu.

W przeprowadzonym badaniu łącznie wzięło udział 150 mieszkańców miasta Ostrołęki, 2219 uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz 50 sprzedawców napojów alkoholowych.

Pierwszym diagnozowanym problemem społecznym w Mieście Ostrołęka był problem alkoholowy, który przedstawiono z punktu widzenia mieszkańców, a także podjęto próbę oszacowania skali zjawiska oraz sprawdzenia wiedzy ankietowanych dotyczącej zagrożeń

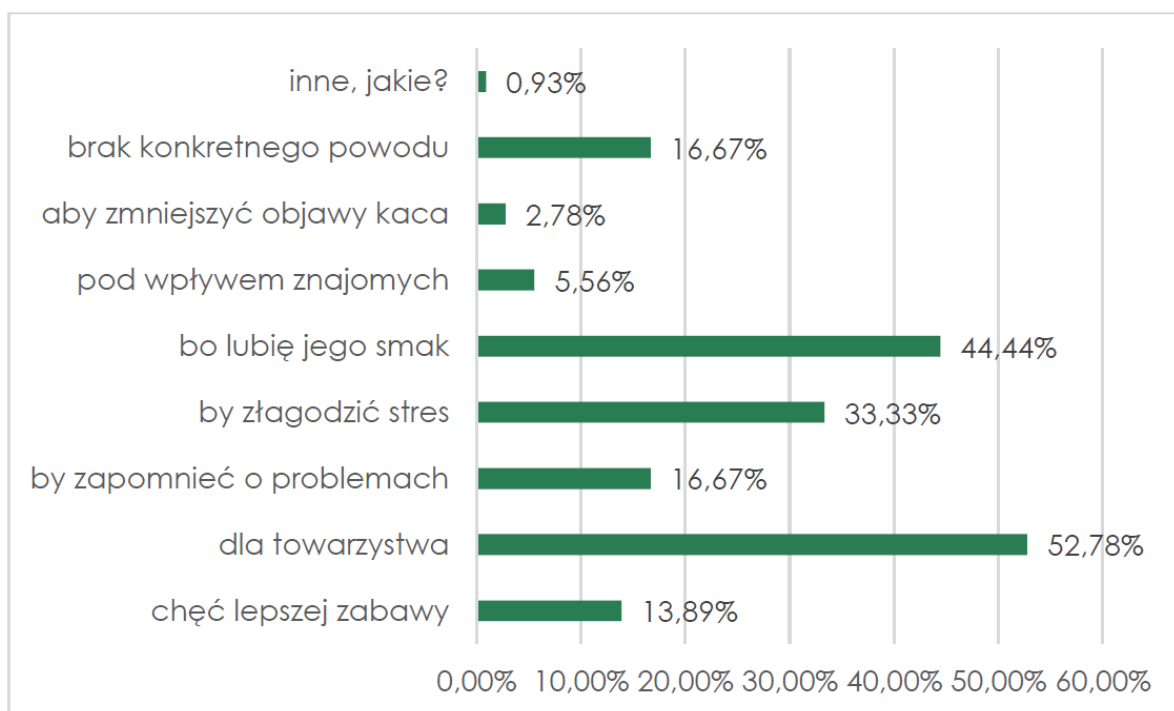
wynikających z nadużywania alkoholu. Ankieterów poproszono o wskazanie, jak często piją alkohol. Najwięcej badanych – 38,67% wskazało, że spożywają alkohol kilka razy w roku.

Jak często spożywa Pan/i alkohol?

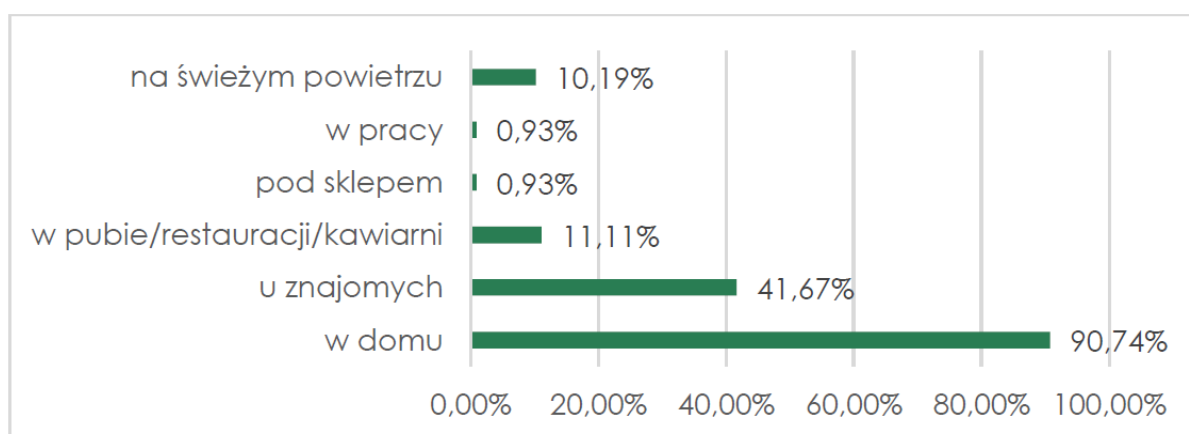
Ankieterzy przyznali, iż spożywając alkohol, najczęściej sięgają po: piwo (58,33%), wino (38,89%), wódkę (22,22%), nalewki (16,67%), likiery (8,33%), alkohol własnego wyrobu (6,48%), alkohol spoza legalnego źródła (1,85%). W odpowiedzi na pytanie: „inny, jaki?” 5,56% mieszkańców wymieniło whisky i gin.

Niestety wzór picia alkoholu przez dorosłych jest powielany przez młodzież, dotyczy to rodzaju najczęściej spożywanego alkoholu oraz miejsca spożycia. Mieszkańcy sięgają po alkohol najczęściej dla towarzystwa (52,78%) oraz bo lubią jego smak (44,44%). W dalszej kolejności ankieterzy wskazywali na takie przyczyny jak: by złagodzić stres (33,33%), do świątecznej kolacji lub z okazji wyjątkowego wieczoru (0,98%).

Z jakich powodów sięga Pan/i po alkohol?

Dorośli mieszkańcy gminy najczęściej spożywają alkohol w domu (90,74%), u znajomych (41,67%), w pubie/restauracji/kawiarni (11,11%), na świeżym powietrzu (10,19%), pod sklepem i w pracy (po 0,93%).

Gdzie najczęściej spożywa Pan/i alkohol?

Aż 10,19% respondentów przyznało, iż zdarzyło im się wykonywać swoje obowiązki zawodowe pod wpływem alkoholu, przy czym 1,85% robi to czasami, 7,41% rzadko, a 0,93%

bardzo często. 89,81% ankietowanych nigdy nie wykonywało swoich obowiązków zawodowych pod wpływem alkoholu.

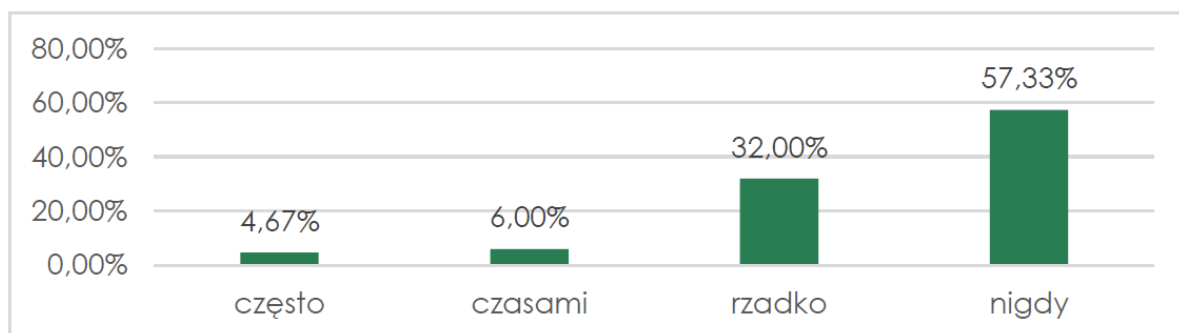
Czy zdarzyło się panu/i wykonywać obowiązki w pracy pod wpływem alkoholu?

Kolejną analizowaną kwestią jest kierowanie pojazdem pod wpływem alkoholu. Niestety i tutaj można zauważyć, iż takie sytuacje zdarzały się badanym osobom. 5,56% ankietowanych przyznało, iż raz zdarzyło im się kierować pojazdem po spożyciu alkoholu. Natomiast pocieszający jest fakt, że aż 94,44% osób nigdy nie prowadziło pod wpływem alkoholu.

Czy zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem pod wpływem alkoholu?

Dodatkowo, 0,93% respondentów oświadczyło, iż zostali zatrzymani za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości, natomiast pozostałe 99,07% nigdy nie miało do czynienia z policją w takiej sytuacji. Respondenci nie tylko sami wsiadają za kierownicę pod wpływem alkoholu, ale również bywają świadkami takiej sytuacji (42,67%), przy czym 32% widziało takie sytuacje rzadko, 6% czasami, a 4,67% często. Natomiast 57,33% ankietowanych nigdy nie widziało takiej sytuacji.

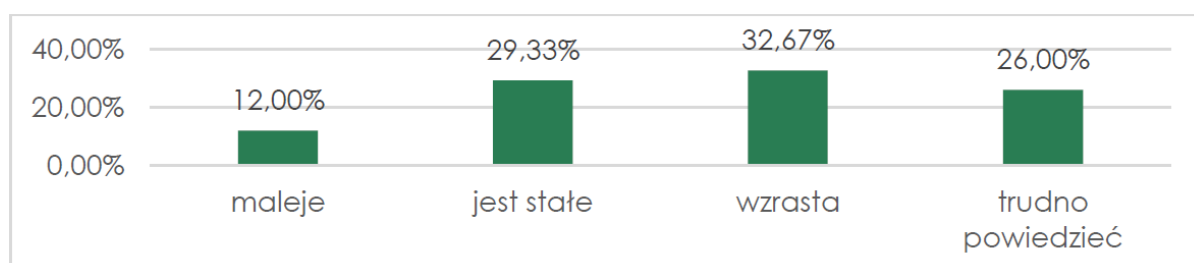
Czy zdarzyło się Panu/i być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadził pojazd pod wpływem alkoholu ?

92% mieszkańców wie, że picie alkoholu przez kobiety w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka. Z tą opinią nie zgadza się 2% osób, a 6% ankietowanych nie potrafi udzielić odpowiedzi na to pytanie.

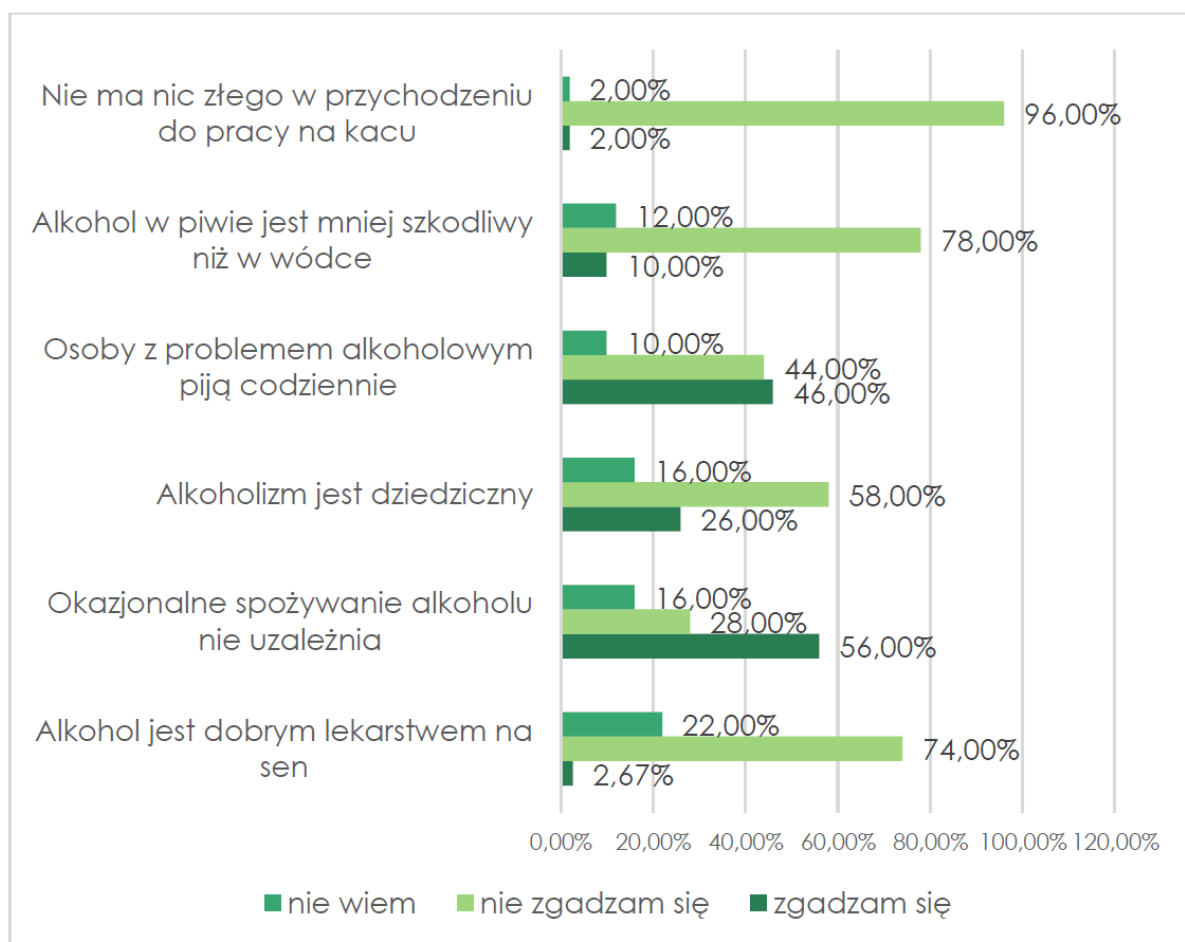
Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma wpływ na rozwój dziecka?

Jeśli chodzi o skalę spożycia alkoholu w mieście to 32,67% mieszkańców przyznało, iż na przestrzeni ostatnich lat spożycie alkoholu wzrasta; 29,33% ankietowanych stwierdziło, że spożycie alkoholu jest stałe; zaś 12%, że maleje. Pozostałe 26% respondentów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Proszę ocenić spożycie alkoholu w Pana/i miejscowości

Celem sprawdzenia wiedzy mieszkańców dotyczącej problemu alkoholowego poproszono ich o ustosunkowanie się do kilku wybranych stwierdzeń. 56% dorosłych uważa, że okazjonalne spożywanie alkoholu nie prowadzi do uzależnienia; 46% osób jest zdania, że osoby z problemem alkoholowym piją codziennie; zaś 2,67% respondentów uważa, że alkohol jest dobrym lekarstwem na sen; według 2% osób nie ma nic złego w przychodzeniu do pracy po spożyciu alkoholu.

Proszę ocenić, czy zgadza się Pan/i z powyższymi stwierdzeniami. Proszę wybrać jedną odpowiedź przy każdym z 6 stwierdzeń.

Wyniki przeprowadzonych badań ankietowych potwierdzają potrzebę kontynuowania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowanych w latach poprzednich.

ROZDZIAŁ II

1. Cel główny i cele szczegółowe Programu

1) Cel główny Programu:

- ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu, podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury i wzorców spożywania napojów alkoholowych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

2) Cele szczegółowe Programu:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

2. Zadania Programu oraz wskaźniki ich realizacji

Program realizowany będzie poprzez zadania zawarte w następujących obszarach:

Obszar 1 – Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Zgodnie z art. 21 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi leczenie osób uzależnionych od alkoholu prowadzi się w zakładach leczniczych podmiotów leczniczych, wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia stacjonarnego i całodobowego oraz ambulatoryjnego. Przepisy ustawy nie dopuszczają możliwości leczenia osób uzależnionych poza podmiotami leczniczymi. Podstawową metodą leczenia zaburzeń związanych z używaniem alkoholu jest psychoterapia. Zadaniem samorządu terytorialnego, na terenie którego działa placówka leczenia uzależnienia od alkoholu, jest udzielanie jej takiego wsparcia, które zapewni realizację efektywnych programów psychoterapii uzależnienia i współuzależnienia.

Zadania	Wskaźniki
1. Programy psychoterapii uzależnienia od alkoholu. 2. Indywidualna psychoterapia osób uzależnionych. 3. Programy ograniczania picia alkoholu. 4. Programy terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem. 5. Programy pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób doświadczających przemocy i osób stosujących przemoc domową. 6. Programy redukcji szkód.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów • liczba osób uczestniczących w programach
7. Dofinansowywanie kształcenia pracowników placówek leczenia uzależnień. 8. Dofinansowywanie obowiązkowych szkoleń w zakresie uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych szkoleń • liczba osób uczestniczących

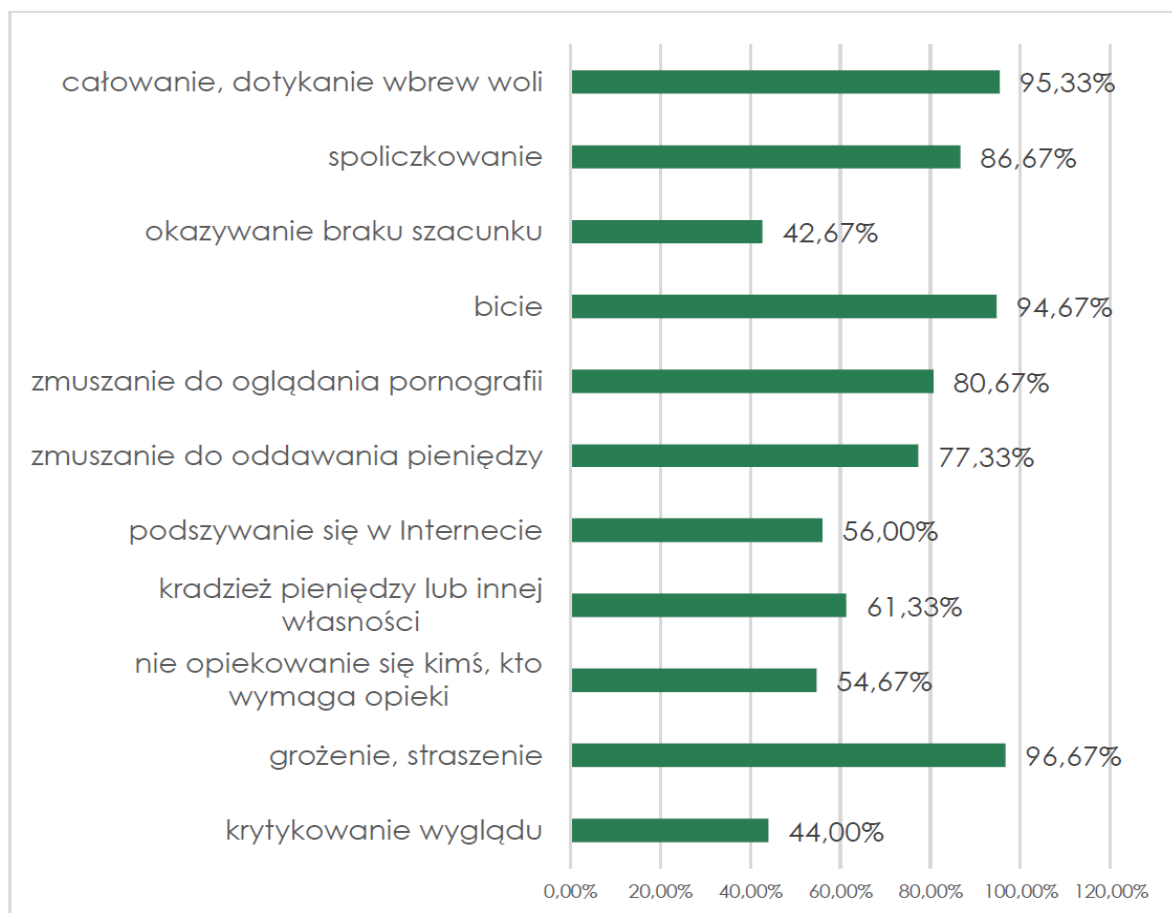
<p>9. Dofinansowanie doskonalenia zawodowego pracowników lecznictwa odwykowego.</p> <p>10. Finansowanie superwizji klinicznej pracowników placówek leczenia uzależnienia od alkoholu.</p> <p>11. Dofinansowanie pracy konsultanta programu terapeutycznego.</p>	<p>w szkoleniach</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań • liczba osób uczestniczących w działaniach
<p>12. Dofinansowanie remontu i adaptacji placówek.</p> <p>13. Doposażenie placówek lecznictwa odwykowego.</p> <p>14. Zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówce.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba doposażonych placówek • liczba wspartych osób
<p>15. Wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w domach pomocy społecznej, noclegowni dla bezdomnych i w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.</p> <p>16. Zapobieganie problemom wynikającym z picia alkoholu przez osoby starsze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań • liczba osób objętych działaniem
<p>17. Dofinansowywanie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów • liczba osób objętych programem
<p>18. Uiszczanie kosztów sądowych oraz sporządzania opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba spraw w sądzie • liczba

	sporządzonych opinii
19. Finansowanie działań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań • liczba osób objętych działaniem

Obszar 2 – Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

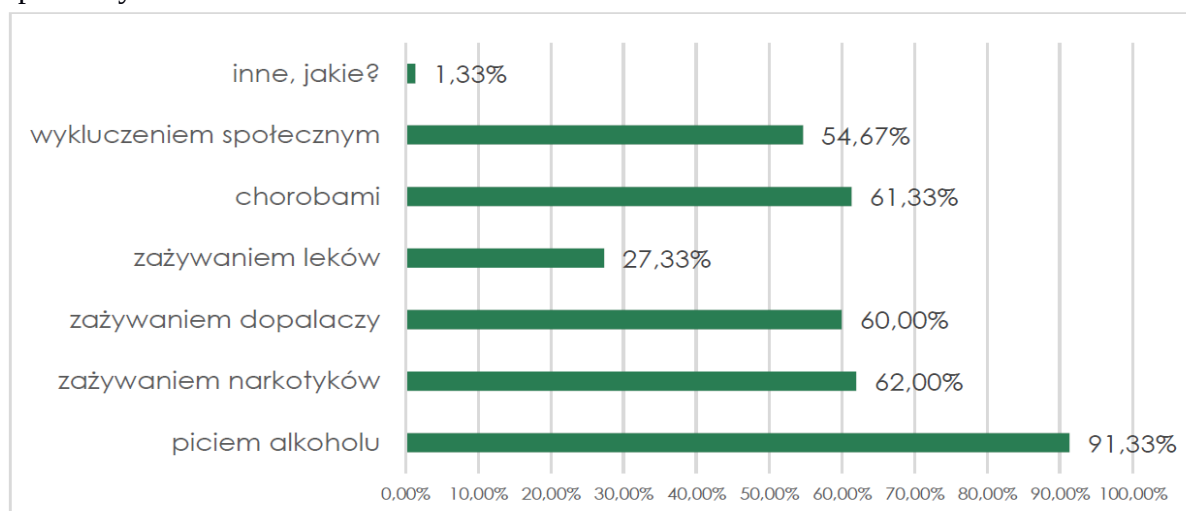
Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Najczęściej to rodziny osób pijących szkodliwie i uzależnionych zgłaszają się do różnych instytucji udzielających pomocy z oczekiwaniem nakłonienia ich pijących bliskich do podjęcia leczenia uzależnienia. Istotne z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem alkoholowym jest objęcie pomocą terapeutyczną całej rodziny.

Z alkoholizmem w rodzinie często wiążą się akty przemocy. Wyniki badań przeprowadzonych w Ostrołęce wskazują, że mieszkańcy Miasta Ostrołęki poproszeni o wskazanie, jakie sytuacje według nich uważane są za akty przemocy (pytanie miało na celu sprawdzenie wiedzy mieszkańców oraz czy są świadomi, czym jest przemoc) uważają, że aktem przemocy może być: bicie (94,67%), grożenie i straszenie (96,67%), spoliczkowanie (86,67%), zmuszanie do oglądania pornografii (80,67%), zmuszanie do oddawania pieniędzy (77,33%) oraz między innymi całowanie i dotykanie wbrew woli (95,33%).

Które z wymienionych sytuacji są Pana/Pani zdaniem aktem przemocy?

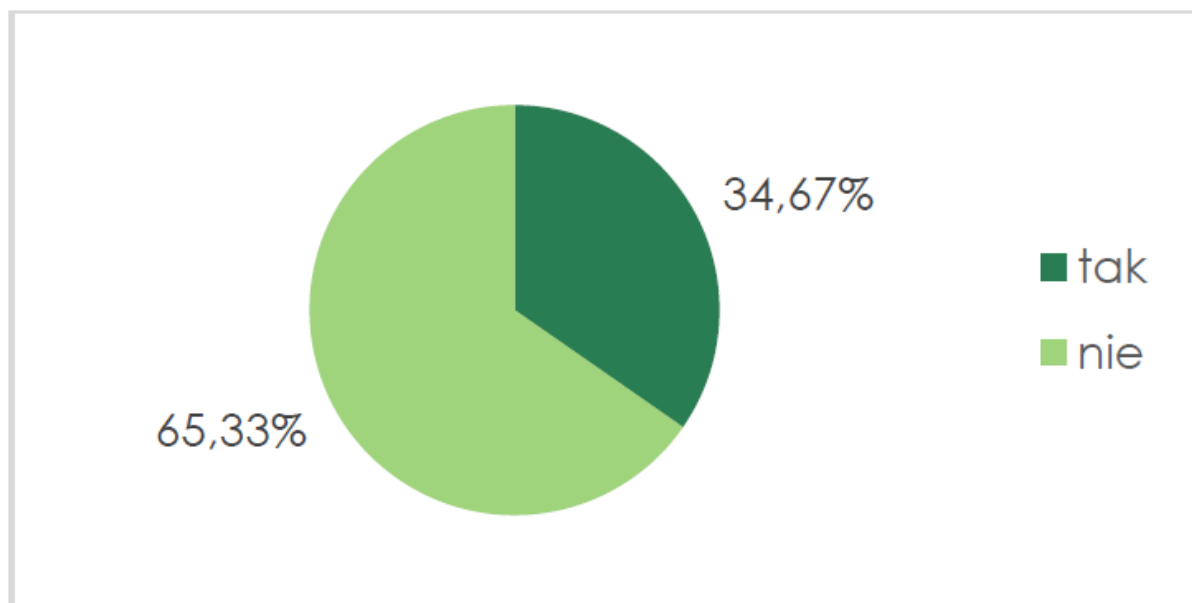
Ankietowani zostali zapytani, z czym jest związana przemoc domowa. 91,33% z nich stwierdziło, że z piciem alkoholu; 62% - z zażywaniem narkotyków; 60% badanych uważa, z zażywaniem dopalaczy, 61,33% - z powodu choroby, a 54,67% - wykluczeniem społecznym.

Czy Pana/i zdaniem problem przemocy domowej związany jest z:

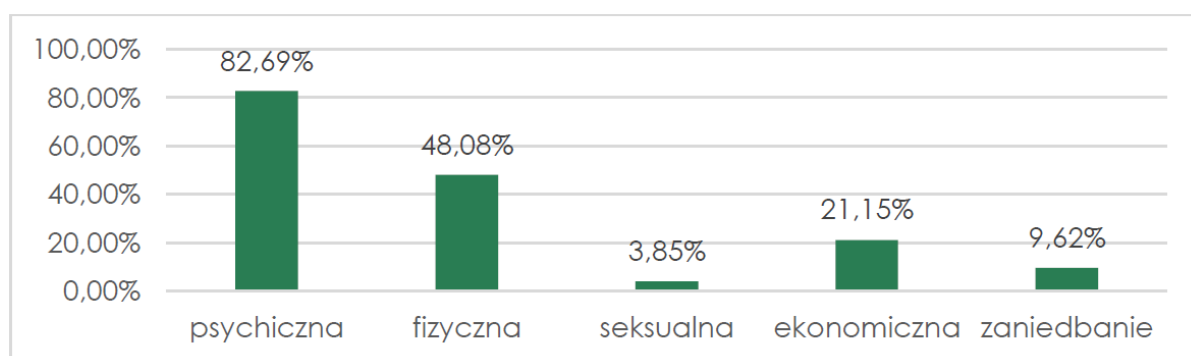

Dodatkowo, ankietowani udzielali odpowiedzi na temat, czy oni sami doświadczyli kiedykolwiek przemocy. Większość badanych – 65,33% przyznało, że nigdy nie zmagali się z tym problemem, natomiast niepokojący jest fakt, że aż 34,67% osób doświadczyło przemocy w swoim najbliższym otoczeniu.

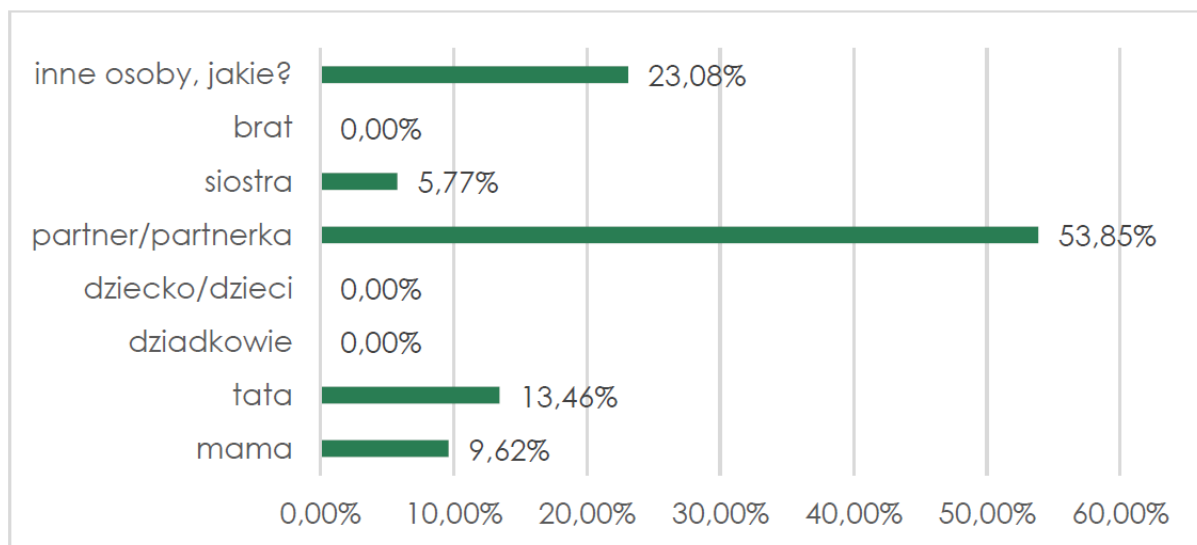
Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy?

Osoby doświadczające przemocy najczęściej zaznaczały, iż były ofiarami przemocy psychicznej (82,69%) oraz fizycznej (48,08%). Kolejne najczęściej udzielane odpowiedzi to: przemoc ekonomiczna (21,15%), zaniedbanie (9,62%) i przemoc seksualna (3,85%).

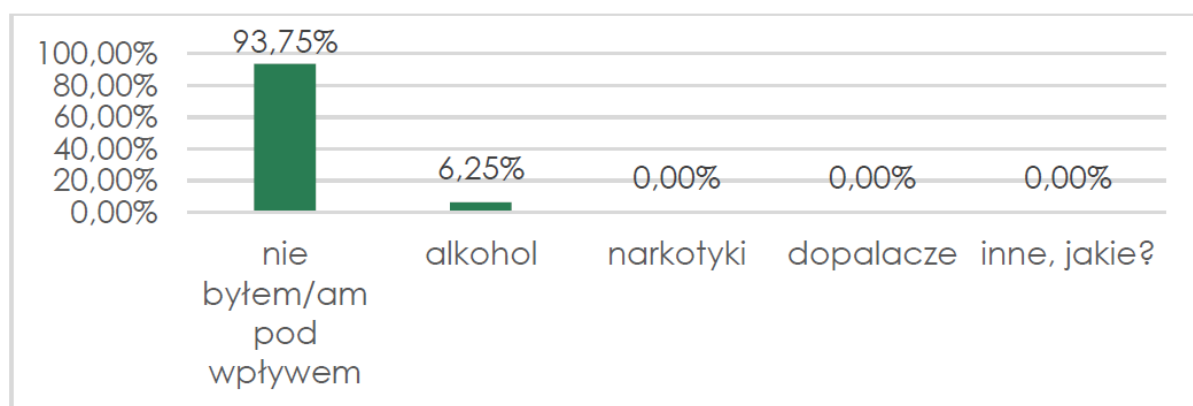
Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a? (pytanie wielokrotnego wyboru)

Najczęściej wobec osób, które doświadczyły przemocy stosował ją partner albo partnerka (53,85%), następnie inne osoby, takie jak mąż, żona, pracodawca, ojczym, rówieśnicy z klasy, na kolejnym miejscu był ojciec (13,46%), matka (9,62%), a na końcu siostra (5,77%).

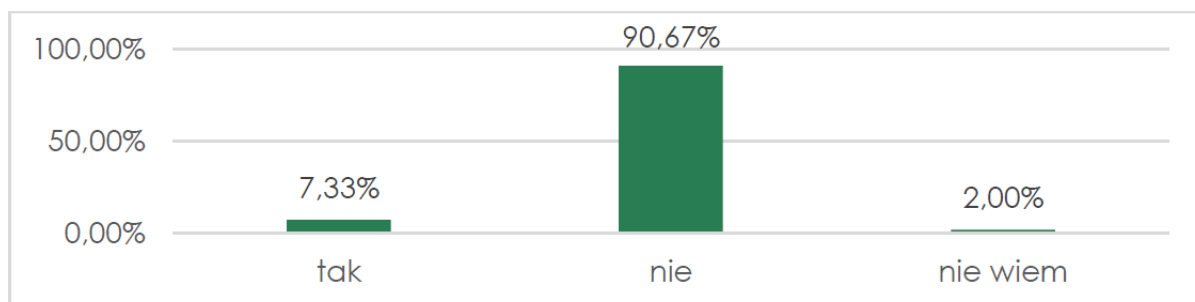
Kto stosował wobec Pana/i przemoc? (Pytanie wielokrotnego wyboru)

Dodatkowo, 21,33% osób ankietowanych przyznało, że zdarzyło im się zastosować przemoc wobec drugiej osoby. Badani, którzy zastosowali kiedykolwiek przemoc wobec drugiej osoby przyznali, że najczęściej była to przemoc fizyczna (84,83%), psychiczna (56,25%) oraz przemoc ekonomiczna (9,38%). Stosowali oni przemoc najczęściej wobec: partnera/partnerki (37,50%), dzieci i rodzeństwa (po 28,13%). Mieszkańcy wymieniali również takie osoby jak znajomi lub rówieśnicy z klasy (21,88%). 93,75% respondentów przyznało, że podczas stosowania przemocy wobec innych nie byli pod wpływem żadnych środków psychoaktywnych. Natomiast 6,25% osób twierdzi, że stosowało przemoc pod wpływem alkoholu.

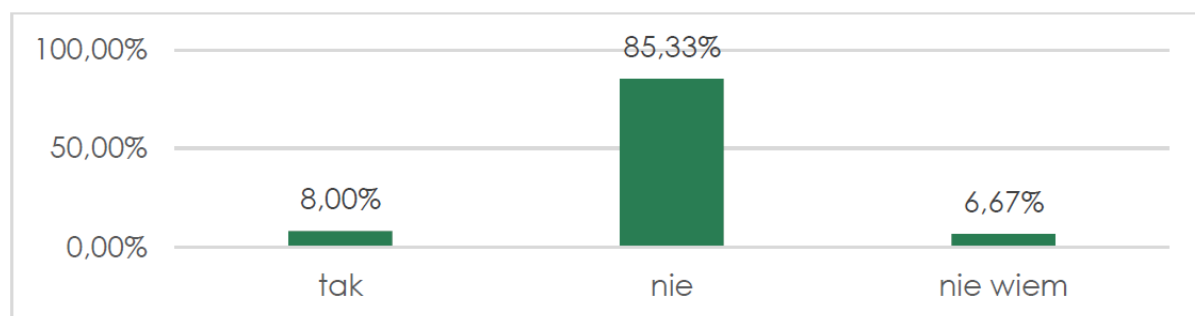
Czy stosując przemoc był/a Pan/i pod wpływem wymienionych środków psychoaktywnych?

90,67% ankietowanych uważa, że nie można w żaden sposób usprawiedliwić stosowania przemocy wobec innych osób. Natomiast według 7,33% osób przemoc można usprawiedliwić, 2% mieszkańców miasta nie jest w stanie udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Czy Pana /i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

Według 85,33% mieszkańców nie powinno się stosować kar wobec dzieci, 6,67% nie potrafi określić swojego zdania, a pozostałe 8% mieszkańców uważa, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą.

Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

Zadania	Wskaźniki
1. Dofinansowanie pracy terapeutycznej z rodziną. 2. Programy psychoterapii współzależnienia. 3. Programy pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem dorosłych dzieci alkoholików. 4. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.	<ul style="list-style-type: none"> liczba realizowanych programów liczba osób uczestniczących w programach.
5. Finansowanie zadań realizowanych przez opiekunów	

<p>placówki wsparcia dziennego w ramach ZPWDz.</p> <p>6. Finansowanie zajęć socjoterapeutycznych lub opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z grup ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.</p> <p>7. Dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy.</p> <p>8. Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych.</p> <p>9. Organizowanie i finansowanie superwizji lub konsultacji dla wychowawców udzielających pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy.</p> <p>10. Tworzenie systemowego wsparcia i terapii dla dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS) oraz dla ich rodziców i opiekunów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań • liczba osób uczestniczących w działaniach
<p>11. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.</p> <p>12. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p>13. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy.</p> <p>14. Podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.</p> <p>15. Wdrażanie nowych oraz wspieranie już istniejących programów terapeutycznych dla ofiar przemocy domowej oraz edukacyjno - korekcyjnych dla sprawców przemocy domowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań • liczba osób uczestniczących w działaniach

<p>16. Współfinansowanie zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego oraz zajęć i programów opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci zagrożonych patologią.</p> <p>17. Zwiększenie dostępu do specjalistycznej pomocy psychiatrycznej, psychologicznej, terapeutycznej i prawnej dla osób dotkniętych przemocą domową oraz zapewnienie bezpiecznego schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.</p> <p>18. Utrzymywanie i dofinansowanie punktów konsultacyjnych, grup terapeutycznych, grup wsparcia dla ofiar przemocy.</p> <p>19. Zintensyfikowanie współpracy przedstawicieli policji, pracowników socjalnych oraz innych grup zawodowych w związku z procedurą „Niebieska Karta”.</p> <p>20. Wspieranie, w tym finansowe, pracy zespołu interdyscyplinarnego.</p> <p>21. Finansowanie szkoleń dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p> <p>22. Finansowanie zajęć profilaktycznych dla osób zgłaszających się po pomoc do OIK</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań • liczba osób uczestniczących w działaniach
--	---

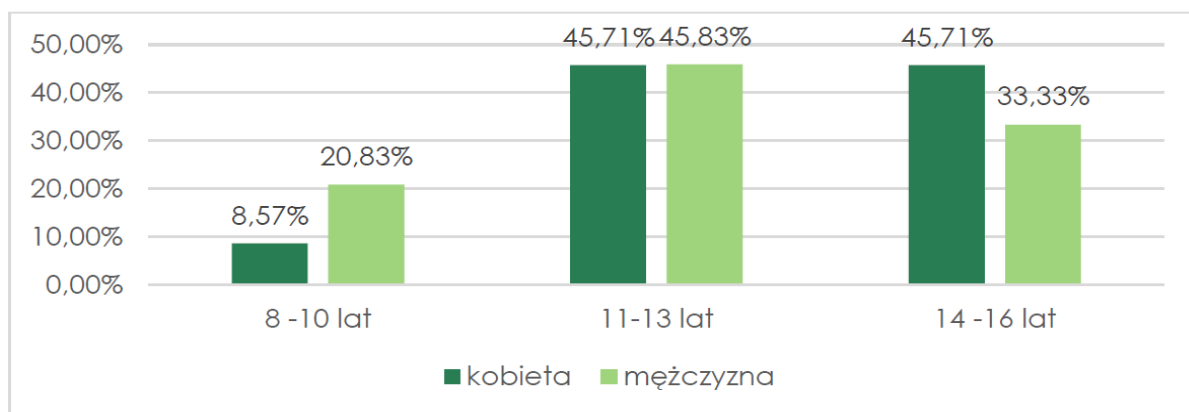
Obszar 3 – Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Picie alkoholu przez osoby niepełnoletnie jest najczęstszym zachowaniem ryzykownym, zaburzającym ich proces rozwojowy, m. in. upośledzenie czynności poznawczych: koncentracji uwagi, zapamiętywania, uczenia się, kontroli emocji. Badania Janusza Sierosławskiego z Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, przeprowadzone w 2019 roku na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii wykazały, że chociaż raz w ciągu całego

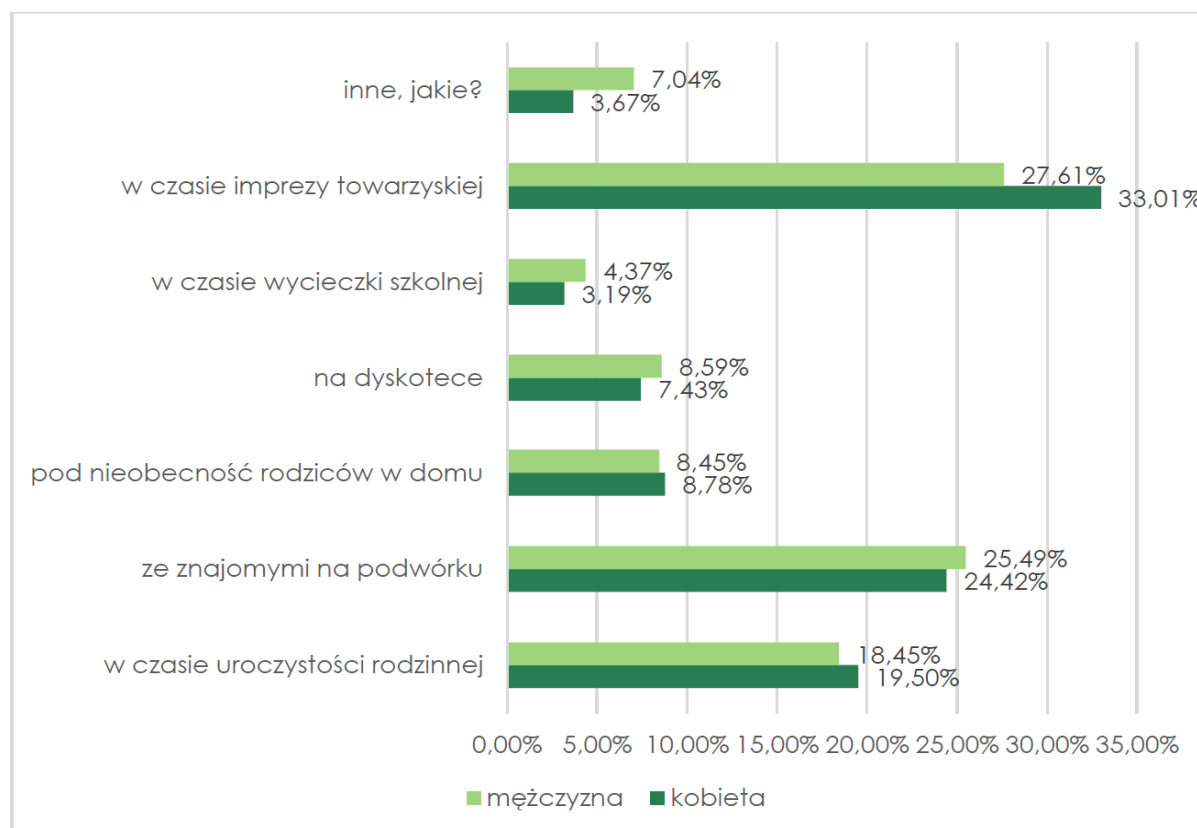
Załącznik do uchwały Nr 509/LIII/2021 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok.

swojego życia alkohol piło 80% uczniów w wieku 15 - 16 lat i 92,8% uczniów w wieku 17 - 18 lat. Natomiast 46,7% uczniów w wieku 15 - 16 lat oraz aż 76,1% młodzieży w wieku 17 - 18 lat spożywa alkohol często.

W Ostrołęce 45,71% badanych uczniów oraz 33,33% uczennic odpowiedziało, że po raz pierwszy spożywało alkohol pomiędzy 14 a 16 rokiem życia.

W jakim wieku zacząłeś/zaczęłaś pić alkohol?

W jakich okolicznościach spożyłeś/aś alkohol po raz pierwszy?

Obecnie stosowane poziomy profilaktyki są zbudowane z uwzględnieniem kryterium dotyczącego oceny indywidualnego ryzyka powstawania problemów zdrowotnych.

Profilaktyka uniwersalna – są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji), bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są działania realizowane w populacji dzieci i młodzieży, młodych dorosłych oraz w populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym, np. programy opóźniania inicjacji alkoholowej lub nikotynowej, adresowanej do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi.

Profilaktyka selektywna – są to działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Przykładem profilaktyki selektywnej są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym.

Profilaktyka wskazująca - ukierunkowana jest na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, ale jeszcze niespełniających kryteriów diagnostycznych uzależnienia. Przykładem profilaktyki wskazującej są interwencje podejmowane wobec uczniów upijających się lub eksperymentujących z narkotykami, niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych, np. działania edukacyjne i prawne zmierzające do ograniczenia liczby wypadków drogowych popełnianych przez kierowców pod wpływem tych substancji.

Zadania	Wskaźniki
<p>1. Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo – wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.</p> <p>2. Realizacja programów profilaktycznych dla rodziców i aktywna współpraca z nimi w obszarze profilaktyki.</p> <p>3. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów.</p> <p>4. Wdrażanie programów profilaktyczno - interwencyjnych dla upijającej się młodzieży.</p> <p>5. Realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.</p> <p>6. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia.</p> <p>7. Prowadzenie badań, zwłaszcza związanych z diagnozą zachowań problemowych/używaniem substancji psychoaktywnych, podejmowanych przez młodzież oraz ewaluacją programów profilaktycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów • liczba osób uczestniczących w programach • liczba realizowanych działań • liczba osób uczestniczących w działaniach
<p>8. Tworzenie sieci punktów informacyjnych.</p> <p>9. Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych.</p> <p>10. Prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań

<p>11. Edukacja przedstawicieli różnorodnych grup zawodowych na temat FAS–Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych.</p> <p>12. Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób uczestniczących w działaniach
<p>13. Kontynuowanie zadań wynikających z realizacji programu przeciwdziałania narkomanii.</p> <p>14. Współorganizacja dla dzieci i młodzieży lokalnych imprez o charakterze kulturalnym oraz sportowo - turystycznym z elementami profilaktyki.</p> <p>15. Dofinansowanie wyjazdów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży jako kontynuacja całorocznej pracy profilaktycznej.</p> <p>16. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.</p> <p>17. Wdrażanie działań profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, w tym w zakresie problemów wynikających z uzależnień behawioralnych oraz używania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.</p> <p>18. Ograniczenie picia alkoholu przez kobiety w ciąży poprzez działania profilaktyczne dotyczące alkoholowego zespołu płodowego kobiet w ciąży FAS.</p> <p>19. Wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach.</p> <p>20. Inicjowanie i dofinansowanie działań dotyczących</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań • liczba osób uczestniczących w działaniach

odpowiedzialnego i bezpiecznego wypoczynku nad wodą.	
--	--

Obszar 4 – Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Samorząd, realizując poszczególne zadania określone w Programie, może powierzyć je organizacjom pozarządowym lub wesprzeć organizacje w realizacji zadań, które wpisują się w zakres gminnego programu. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 183, z późn. zm.) zadania zlecane są w drodze konkursu ofert. Istotą programów profilaktycznych i rehabilitacyjnych dla osób dorosłych jest długofalowe działanie na rzecz zmiany nawyków i utrwalania prawidłowych wzorców zachowań i funkcjonowania w życiu społecznym. Przykładowymi działaniami z tego zakresu są: treningi zapobiegania nawrotom, treningi zachowań konstruktywnych, programy aktywizacji zawodowej. Przy realizacji powyższych zadań ważnym partnerem są stowarzyszenia abstynenckie: wspólnoty AA, kluby abstynenta, stowarzyszenia abstynenckie/trzeźwościowe.

Zadania	Wskaźniki
1. Wspomaganie rzeczowe podmiotów realizujących zadania programu.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba wspartych podmiotów • liczba podpisanych umów
2. Zlecenie i finansowanie badań związanych z diagnozą problemów społecznych.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych badań • liczba osób biorących udział w badaniach
3. Wspomaganie działań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzonych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej.	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych działań • liczba wspartych osób
4. Dofinansowanie zajęć i programów opiekuńczo - wychowawczych dla dzieci	<ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych programów

Załącznik do uchwały Nr 509/LIII/2021 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok.

Obszar 5 - Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Postanowienia programu w zakresie określonym w art. 12 ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z art. 12 ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, maksymalna liczba zezwoleń, o której mowa w ust. 1, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz godziny sprzedaży napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Na terenie miasta Ostrołęki obowiązuje uchwała Nr 451/XLVII/2021 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Rada Miasta Ostrołęki ww. uchwałą ustaliła dla terenu miasta Ostrołęki:

1. maksymalną liczbę 174 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży;
2. maksymalną liczbę 271 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży;

Rodzaj alkoholu	Przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia)	Przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)
Ogółem	174 zezwolenia w tym zawierające:	271 zezwoleń w tym zawierających:
do 4,5 % alkoholu oraz na piwo	80 zezwoleń	105 zezwoleń
powyżej 4,5 % do 18 %	47 zezwoleń	83 zezwolenia

Załącznik do uchwały Nr 509/LIII/2021 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok.

alkoholu (z wyjątkiem piwa)		
powyżej 18 % alkoholu	47 zezwoleń	83 zezwolenia

Ww. uchwała zabrania usytuowania na terenie miasta Ostrołki miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w odległości mniejszej niż 100 m od obiektów kultu religijnego, przedszkoli, instytucjonalnych placówek pieczy zastępczej, szkół, z wyjątkiem szkół dla dorosłych i szkół policealnych. Odległości te mierzone są wzdłuż najkrótszych ciągów jezdnych i pieszych, pomiędzy wejściem do obiektu, a wejściem do punktu sprzedaży napojów alkoholowych. Przez ciągi jezdne rozumie się istniejące ulice, a przez ciągi piesze istniejące chodniki.

Istotą zawartego w uchwale zakazu jest ochrona funkcjonowania wymienionych obiektów oraz przebywających w nich osób przed szkodliwymi, negatywnymi skutkami spożywania napojów alkoholowych. Zasady usytuowania dotyczą wszystkich placówek, zarówno prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, jak i poza miejscem sprzedaży.

Liczba punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych funkcjonujących do końca września 2021 r. na terenie miasta Ostrołki, z porównaniem do lat 2015 - 2020

Lata 2015 - 2021	Przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia), w tym:	Przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy), w tym:
2015 r.	67	102
2016 r.	68	99
2017 r.	62	98
2018 r.	64	90

2019 r.	68	86
2020 r.	67	88
do 30.09.2021 r.	59	88

Porównując liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych funkcjonujących na terenie miasta Ostrołęki w latach 2015 - 2021 stwierdzić można, że w ciągu niecałych sześciu lat nastąpił spadek zarówno liczby placówek handlowych (o 14 punktów), jak i nieznaczny spadek liczby placówek gastronomicznych (o 8 punktów).

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 pkt. 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, gminy w ramach zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu podejmują interwencję w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występują przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. Oznacza to, że w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt, gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.

Zgodnie z art. 18 ust. 8 ww. ustawy organ zezwalający lub, na podstawie jego upoważnienia, straż gminna lub członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Kontrolę planuje się i przeprowadza na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 162), po uprzednim dokonaniu analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej.

Zidentyfikowano następujące obszary przedmiotowe, w których ryzyko naruszenia przepisów ustawy jest największe:

1) nieprzestrzeganie określonych w ustawie zasad sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności:

- a) sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw;
- b) sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z naruszeniem zakazów określonych w ustawie;
- 2) nieprzestrzeganie określonych w ustawie warunków sprzedaży napojów alkoholowych;
- 3) nieprzestrzeganie zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych;
- 4) wpływanie skarg na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych niezgodnie z przepisami prawa.

Zgodnie z art. 18 ust. 10 pkt 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w przypadku nieprzestrzegania określonych w ustawie zasad sprzedaży napojów alkoholowych, organ zezwalający cofa zezwolenie na jego sprzedaż. Przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie, może wystąpić z wnioskiem o ponowne wydanie zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o jego cofnięciu.

W placówkach ze sprzedażą i podawaniem napojów alkoholowych przeprowadzane były systematyczne kontrole. Przedmiotem kontroli było przestrzeganie zasad sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz przestrzeganie nakazu zamieszczania w miejscach sprzedaży informacji o szkodliwości spożywania alkoholu.

Zadanie	Wskaźniki
<p>1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazów związanych z reklamą i promocją napojów alkoholowych.</p> <p>2. Podejmowanie interwencji w związku ze sprzedażą alkoholu osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości.</p> <p>3. Podejmowanie interwencji w związku ze sprzedażą alkoholu osobom poniżej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podejmowanych interwencji • liczba osób, wobec których podejmowano interwencje

18. roku życia. 4. Podejmowanie interwencji w związku ze sprzedażą alkoholu na kredyt lub pod zastaw.	
--	--

Obszar 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Jednym z zadań własnych samorządów gminnych realizowanych w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określonych w art. 4¹ ust. 1 pkt 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jest wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej. Finansowanie funkcjonowania CIS ze środków przeznaczonych na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, powinno być powiązane w sposób proporcjonalny do liczby osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, biorących udział w oferowanych przez nie zajęciach reintegracyjnych.

Zadanie	Wskaźniki
1. Dofinansowanie działalności Centrum Integracji Społecznej. 2. Dofinansowanie Klubu Integracji Społecznej w zakresie organizowania zajęć reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin. 3. Dofinansowanie Klubu Integracji Społecznej w zakresie organizowania zajęć reintegracji społecznej i zawodowej osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu, realizujących program	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób uzależnionych od alkoholu, biorących udział w zajęciach • wysokość dofinansowania działalności

wychodzenia z bezdomności.	
----------------------------	--

Centrum Integracji Społecznej w Ostrołęce zaczęło działać 1 maja br. W okresie od 1 maja do 30 września br. kwota dofinansowania wyniosła 87.254,00 zł. W miesiącu maju z usług CIS skorzystało 19 osób, u których występują problemy spowodowane uzależnieniem od alkoholu, w czerwcu było 23 uczestników, w lipcu 22, w sierpniu 24, a we wrześniu 22. W planie budżetu miasta Ostrołęki na 2022 rok na dofinansowanie działalności Centrum Integracji Społecznej przewidziane zostały środki finansowe w wysokości 150.217,00 zł (z możliwością zwiększenia nakładów finansowych w ciągu 2022 r.).

Dofinansowano również projekt Punktu Pomocy PoRaDa, działającego w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Ostrołęce. Projekt pn. „Zapewnienie klientom pomocy społecznej nadużywającym alkoholu oraz członkom ich rodzin, pomocy w formie prowadzenia pracy profilaktycznej przez terapeutę uzależnień i psychologa w Punkcie Pomocy PoRaDa” dofinansowano w kwocie 39.360,00 zł. Od 4 stycznia do 30 września br. z tej formy pomocy skorzystały 83 osoby.

ROZDZIAŁ III

1. Koordynator Programu

Koordynatorem Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Ostrołęki.

2. Realizatorzy Programu

Realizatorami Programu będą:

- wydziały Urzędu Miasta Ostrołęki,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Zespół Placówek Wsparcia Dziennego,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- Dom Pomocy Społecznej,
- Centrum Integracji Społecznej,
- Ośrodek Terapii Uzależnień,
- szkoły, przedszkola i placówki oświatowe,
- organizacje pozarządowe.

a) Zadania Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce jest samorządową jednostką organizacyjną pomocy społecznej realizującą zadania z zakresu interwencji kryzysowej i specjalistycznego poradnictwa.

Podstawowym celem działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce jest świadczenie poradnictwa specjalistycznego, podejmowanie działań z zakresu interwencji kryzysowej oraz zapewnienie schronienia osobom i rodzinom z terenu miasta Ostrołęki mającym trudności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, doznającym przemocy w rodzinie. Naczelną zasadą, którą kierują się pracownicy OIK jest udzielanie natychmiastowej pomocy każdej osobie, która zgłosi się do Ośrodka, a także osobom i rodzinom w sytuacji zagrożenia, jeśli pracownicy Ośrodka zostaną o takiej sytuacji poinformowani. Ośrodek pełni rolę ratowniczą, interwencyjną i terapeutyczną. Obowiązuje w nim dyskrecja i indywidualne podejście do klientów. Pomoc udzielana jest adekwatnie do potrzeb klienta i możliwości Ośrodka.

Przy OIK funkcjonuje grupa wsparcia, w tym dla osób doznających przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym, która ma charakter profilaktyczno - terapeutyczny. W ramach działań edukacyjnych i zapobiegania niepożądanym zachowaniom wśród młodzieży, psycholog OIK prowadzi zajęcia psychoedukacyjne w ostrołęckich szkołach. W 2020 roku w przeprowadzonych zajęciach (17 godzin lekcyjnych) uczestniczyło 302 uczniów i 55 nauczycieli. Ze względu na pandemię spotkania z młodzieżą odbywały się od stycznia do marca w szkołach w kontakcie osobistym, a w grudniu tylko on-line. W miesiącu wrześniu 2021 r. odbyły się 2 spotkania stacjonarne z psychologiem dla 44 uczniów.

OIK prowadzi procedury Niebieskie Karty zgłaszane przez inne instytucje (w 2020 r. - 100, a od początku stycznia do końca września 2021 r. - 120) oraz wszczyna procedury w powyższym zakresie (w 2020 r. - 62, a od początku do końca września 2021 r. do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 95 procedur Niebieskich Kart, które zostały wszczęte dla 78 rodzin – kilkakrotnie NK były zakładane dla tej samej rodziny). Ośrodek oferuje pomoc psychologiczną, pedagogiczną, prawną, terapeutyczną, lekarza psychiatry, grupy wsparcia w formie schronienia. W 2020 roku ogółem ze specjalistycznego poradnictwa w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce skorzystało 948 osób z 588 rodzin (2054 osób w rodzinach), a od początku stycznia do końca września 2021 roku było to 555 osób z 478 rodzin (1643 osoby w rodzinach).

W związku z pandemią, od marca do połowy lipca 2020 r. z wieloma klientami pracowano poprzez kontakt telefoniczny oraz on-line. Z takiej formy współpracy korzystały głównie osoby młode (16 - 28 lat). Poprzez platformę ZOOM udało się przeprowadzić spotkania profilaktyczne z młodzieżą oraz nauczycielami ostrołęckich szkół. Klienci starsi (powyżej 50 roku życia) wybierali kontakt telefoniczny lub rezygnowali ze spotkań. Jednocześnie osoby, które chciały spotkać się osobiście ze specjalistami OIK, miały taką możliwość. Spotkania odbywały się w reżimie sanitarnym, uwzględniającym wszelkie obowiązujące zasady bezpieczeństwa i higieny pracy. Natomiast od początku stycznia do końca września br. odbyło się 2111 spotkań, w tym bezpośrednich 1694, a on – line 417.

b) Zadania Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego w Ostrołęce

Placówki wsparcia dziennego - w formie świetlic - wspierają funkcje opiekuńczo - wychowawcze rodziny poprzez pomoc w opiece i wychowaniu, zapewniając dzieciom opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. Dzieci korzystające ze świetlic mają możliwość spożywania dwóch posiłków (drugie śniadanie i podwieczorek).

W strukturze ZPVDz funkcjonuje sześć świetlic, w tym trzy finansowane ze środków przeznaczonych na profilaktykę i przeciwdziałanie alkoholizmowi:

- „Elfy”, Plac Dworcowy 4,
- „Gwarek”, ul. gen. J. Hallera 13,
- „Promyk”, ul. gen. Z. Padlewskiego 51B.

Wychowankowie świetlic to w większości dzieci z rodzin z trudnościami życiowymi (ubóstwo, bezrobocie, samotne rodzicielstwo, alkoholizm, niewydolność wychowawcza, wielodzietność, rodziny niepełne, bezradność). Dzieci przyjmowane są bez skierowania, a ich pobyt w świetlicach jest nieodpłatny i dobrowolny, chyba że do placówki dziecko zostaje skierowane przez sąd.

W 2020 r. z pomocy w opiece i wychowaniu dzieci skorzystało łącznie 70 dzieci z 54 rodzin. Liczba dzieci korzystających z zajęć świetlicowych na koniec 2020 roku to 60 osób. W czasie ferii i wakacji świetlice otwarte były w godz. 8 – 16. Wychowankowie otrzymywali drugie śniadanie i podwieczorek w postaci jogurtów pitnych, bułek pakowanych pojedynczo oraz owoców. W 2020 r., w ramach dożywiania, na zakup środków żywności dla dzieci uczęszczających na zajęcia do świetlic wydatkowano ogółem kwotę 5.548,36 zł. Tabela poniżej ilustruje rozkład liczby rodzin i dzieci w poszczególnych świetlicach.

Tab. Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą w opiece i wychowaniu w 2020 roku

Nazwa świetlicy	Liczba rodzin i dzieci w okresie sprawozdawczym		Liczba dzieci na koniec 2020 roku
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	
„Elfy”	24	32	25
„Gwarek”	16	19	17
„Promyk”	14	19	18
Łącznie	54	70	60

Od 1 stycznia do końca września 2021 r. z pomocy w opiece i wychowaniu dzieci oferowanych przez ZPWDz skorzystało łącznie 147 dzieci ze 113 rodzin. Do 30 września 2021 roku liczba dzieci korzystających z zajęć w świetlicach: „Elfy”, „Gwarek” i „Promyk” wyniosła 78. Tabela poniżej ilustruje rozkład liczby rodzin i dzieci w poszczególnych świetlicach

Tab. Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą w opiece i wychowaniu od 1 stycznia do końca września 2021 roku

Nazwa świetlicy	Liczba rodzin i dzieci w okresie sprawozdawczym		Liczba dzieci na koniec września 2021 roku
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	
„Elfy”	22	30	30
„Gwarek”	19	22	22
„Promyk”	19	26	26
Łącznie	60	78	78

Porównanie liczby dzieci korzystających ze świetlic w 2020 roku z liczbą dzieci, które skorzystały z zajęć w okresie od 1 stycznia do 30 września 2021 roku wskazuje na wzrost liczby podopiecznych w świetlicach (przy tym w odniesieniu do 2021 roku mamy do czynienia z krótszym okresem sprawozdawczym, co pozwala założyć, że do końca br. liczba dzieci jeszcze wzrośnie).

3. Zadania i zasady pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Do zadań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szczególności należy:

- 1) opiniowanie lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- 3) inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 4) dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń,
- 5) przygotowanie projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Komisja podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Członkowie zespołu ds. prowadzenia rozmów interwencyjno – motywacyjnych przeprowadzają rozmowy z osobami nadużywającymi alkoholu, uzależnionymi i członkami ich rodzin, jednocześnie badając sytuację pod względem używania przemocy wobec członków rodziny przez osobę uzależnioną. Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie przez biegłego (w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego). Członkowie Komisji biorą udział w posiedzeniach Grup Roboczych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, gdzie osoby doznające przemocy otrzymują wsparcie i pomoc psychologiczną.

W ramach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działają:

- 1) Zespół interwencyjno – motywacyjny do prowadzenia rozmów z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi. W przypadku stwierdzenia przejawów uzależnienia od alkoholu, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składa wnioski do Sądu o zobowiązanie osoby do podjęcia leczenia odwykowego. W 2020 roku Zespół rozpatrzył 311 spraw na 22 posiedzeniach. Natomiast od 1 stycznia do 30 września br. rozpatrzył 274 sprawy na 18 posiedzeniach.
- 2) Zespół ds. kontroli - w 2020 roku w punktach ze sprzedażą i podawaniem napojów alkoholowych, z zachowaniem reżimu sanitarnego związanego z epidemią COVID - 19, Zespół ds. kontroli MKRPA przeprowadził 32 kontrole. Od 1 stycznia do 30 września br. Zespół przeprowadził 114 kontroli i wystosował do 4 przedsiębiorców pouczenia pokontrolne.
- 3) Zespół ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – oddelegowywany był do prac grupy roboczej w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. Od 1 stycznia do 30 września br. odbyło się 14 posiedzeń Zespołu.

Liczba wniosków o objęcie leczeniem odwykowym, które wpłynęły do MKRPA od początku 2016 r. do 30 września 2021 r.

2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	do 30.09. 2021r.
63	86	73	94	80	101

Ponadto, w 2020 r. Komisja wydała 68 opinii pozytywnych o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z zasadami usytuowania, przyjętymi uchwałą Rady Miasta Ostrołęki Nr 451/XLVII/2021 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Natomiast od 1 stycznia do 30 września 2021 roku Komisja wydała 65 pozytywnych opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży.

Zasady pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz regulamin pracy Załącznik do uchwały Nr 509/LIII/2021 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok.

Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - załącznik do zarządzenia Nr 20/2019 Prezydenta Miasta Ostrołęki z dnia 23 stycznia 2019 roku w sprawie powołania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (ze zm.).

4. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1) Przewodniczącemu przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 75% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2021r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 r. (Dz. U. z 2021 poz. 1690).

2) Zastępcy Przewodniczącego przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 55% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2021 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 r. (Dz. U. z 2021 poz. 1690).

3) Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji lub Zespołu w wysokości 25% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2021 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022 r. (Dz. U. z 2021 poz. 1690), przy czym w okresie miesiąca nie może przekroczyć 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę. Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w jednym lub dwóch posiedzeniach Komisji albo Zespołu. Udział w dodatkowych zebraniach Komisji/Zespołu (powyżej 2 razy w miesiącu) jest bezpłatny.

5. Finansowanie zadań określonych w Programie

Finansowanie zadań określonych w Programie odbywać się będzie w ramach środków własnych Miasta pozyskanych tytułem opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W 2020 roku wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń wyniosły 1 050 486 zł. Od 1 stycznia do 30 września 2021 roku wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń wyniosły 921 739,96 zł. Od 1 stycznia do 30 września br. wydatkowano z tych środków kwotę 760 956,11 zł. Niewykorzystane w 2021 roku środki finansowe zostaną uwzględnione w planie wydatków w budżecie na 2022 r., w Dziale 851, Rozdziale 85154 - Przeciwdziałanie Alkoholizmowi.

W planie budżetu miasta Ostrołęki na 2022 rok, wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych są przewidziane w kwocie 1.320.619 zł.

Dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą na realizację:

- 1) Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,
- 3) zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego, o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach ww. programów - i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

6. Postanowienie końcowe

Rada Miasta Ostrołęki otrzymuje corocznie informację z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.